

PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE BESALÚ 2019

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA

Diputació de Girona
Àrea de Cooperació Local
Bon Govern, Transparència i Participació

PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE BESALÚ 2019

1.- NOM DEL PROCÉS

Pressupostos Participatius de Besalú 2019 (segona edició)

2.- OBJECTIU DEL PROCÉS

Des de l'Ajuntament de Besalú s'ha apostat per engegar la segona edició d'un mecanisme encaminat a **decidir amb la ciutadania una part de les inversions del pressupost municipal**. És per això que s'ha dissenyat i desenvolupat un procés participatiu on els veïns i veïnes de Besalú poden determinar el destí de 50.000€ del pressupost municipal.

OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PROCÉS:

- Acostar i fer partícip a la ciutadania organitzada i no organitzada del poble en la gestió de la cosa pública vinculada al procés d'elaboració dels pressupostos.
- Garantir el dret dels ciutadans a ser informats, consultats i a prendre part en l'elaboració dels pressupostos.
- Incorporar l'opinió dels ciutadans en la definició de propostes concretes capaces de solucionar necessitats d'àmbit local.
- Fer un exercici de pedagogia i corresponsabilitat ciutadana respecte el que significa participar de forma deliberativa en els assumptes públics.
- Promoure la visió col·lectiva de poble per sobre dels discursos de caràcter particular.
- Incentivar formes de treball transversal a nivell intern, per sobre de les lògiques sectorials.
- Generar intel·ligència col·lectiva en la definició de la principal política pública en matèria econòmica del municipi.
- Fer un exercici de transparència proactiu en matèria pressupostària.
- Crear sinèrgies socials per tal d'augmentar el sentiment de pertinença i identitat local.
- Incorporar la democràcia directa (procés de votació final) en la política municipal.

3.- JUSTIFICACIÓ DEL PROCÉS: Per què ho hem fet?

La segona edició dels Pressupostos Participatius de Besalú 2019 pretenen contribuir a un exercici d'aprofundiment democràtic al municipi, Els pressupostos participatius, doncs, s'han interpretat ja des de la primera edició com una eina de democràcia deliberativa pensada per implicar de forma activa a la ciutadania en la gestió de la cosa pública, mitjançant la definició de propostes concretes de millora del municipi per tal que aquestes puguin ser incorporades directament en el pressupost municipal.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Besalú, mitjançant aquest procés participatiu, ha treballat per a garantir el dret dels ciutadans i ciutadanes a estar informats, ser consultats i prendre part en una política pública de caràcter econòmic, que determinarà una part de les inversions del proper any (50.000€).

4.- DESCRIPCIÓ: Què hem fet?

Els pressupostos participatius serveixen per a decidir amb la ciutadania en què invertir 50.000€ del pressupost municipal. En aquest sentit el procés s'ha dividit en 6 fases, són les següents:

FASE 1: Disseny, pedagogia, seducció i informació prèvia:

Durant aquesta primera fase s'ha treballat internament per tal de revisar el disseny i la metodologia específica del procés, i dissenyar la campanya de comunicació amb el GP, fer un exercici d'honestedat, de transparència, de pedagogia i de seducció adreçat al personal intern i a la ciutadania sobre la participació ciutadana i els pressupostos participatius de Besalú.

FASE 2: Recull de propostes via web i butlleta casa per casa

Fase primordial on s'inicia la promoció de la participació activa, donant la oportunitat als ciutadans i ciutadanes de presentar les seves propostes mitjançant l'habilitació d'un espai virtual i d'urnes distribuïdes pel municipi.

FASE 3: Primer filtratge intern de les propostes rebudes

Exercici transversal de caràcter intern (Comissió Interdepartamental) per analitzar cadascuna de les propostes rebudes i classificar-les en categories. Aquestes categories (vàlides, no vàlides, ja previstes) es va establir en funció de diverses variables, a saber, si la proposta s'ajustava a les bases i condicions del procés i passava a la següent fase i com, si la proposta ja està realitzada, s'està duent a terme per part de l'ajuntament o ja està pressupostada, o si la proposta quedava descartada i els motius.

FASE 4: Jornada deliberativa / taller participatiu per prioritzar les propostes

Realització d'una jornada participativa amb la ciutadania (entitats i persones a títol individual) per tal de fer un exercici de priorització compartida de les propostes rebudes que hagin passat el filtre de la fase anterior (propostes vàlides). Finalment es van prioritzar un total de 13 propostes.

FASE 5: Treball intern per determinar el pressupost de les propostes prioritzades es que han passat el primer filtre de manera deliberativa.

En aquesta fase s'ha treballat internament (Comissió Interdepartamental) per tal de pressupostar les 13 propostes prioritzades a la jornada/taller de deliberació, així com per garantir una descripció de les mateixes entenedora per a tothom, i per il·lustrar-les a partir d'una o més fotografies.

FASE 6: Votació final i retorn (novembre 2019)

Finalment es voten les propostes prioritzades a la jornada participativa i que van passar tots els filtres anteriorment descrits. La votació final combina el vot electrònic amb el presencial, per tal de facilitar al màxim la participació de tots els ciutadans empadronats a la vila.

Per votar electrònicament es crea un aplicatiu a mida que demana als ciutadans introduir el seu DNI i la seva data de naixement. Els sistemes de seguretat de l'aplicatiu no permeten que cap ciutadà pugui votar més d'una vegada, i garanteixen que només poden votar les persones empadronades al municipi (i majors de 16 anys). També es crea una butlleta de votació (adherida a un tríptic informatiu) repartit a les llars per permetre el vot presencial dels ciutadans.

Un cop combinats els dos mètodes de votació es fa un recompte de resultats i s'organitza una sessió de retorn final a la ciutadania convocant la Comissió de Seguiment per donar a conèixer els resultats de la votació.

5.- METODOLOGIA: Com ho hem fet?

A continuació es detallen les accions i metodologies desenvolupades per cada una de les fases del procés:

FASE 1: Disseny, pedagogia, seducció i informació prèvia:

- Creació i primera sessió de treball amb la Comissió Interdepartamental per planificar, dissenyar el model, i definir i estructurar l'estratègia participativa i comunicativa del procés.
- Creació i sessió informativa amb la Comissió de Seguiment (ciutadania) per tal d'informar sobre el procés, les seves fases i la metodologia. La sessió també va comptar amb una segona part participativa on es van recollir propostes d'inversió de forma compartida

FASE 2: Recull de propostes via web i butlleta casa per casa

- Disseny i creació dels continguts informatius (com funciona el procés) i interrogatius (com s'han de fer les propostes) de l'espai virtual.
- Creació dels continguts informatius de la butlleta física.
- Redefinició d'un logotip/marca del procés
- Disseny i creació d'una *microsite* per tal de donar tota la informació sobre el procés i permetre als ciutadans enviar les seves propostes online
- Disseny, impressió i repartiment de tríptics casa per casa per tal d'informar del procés i permetre a la ciutadania fer propostes mitjançant una butlleta física. També es van col·locar urnes a llocs estratègics del municipi per tal que la ciutadania pogués dipositar les seves propostes.
- Realització de la campanya informativa per donar a conèixer el procés i animar a la ciutadania a participar.
- Planificació i execució d'una campanya comunicativa a través de facebook (pagant anunci) per donar a conèixer el projecte i el *microsite* per presentar propostes.
- Tasques de coordinació, revisió i assessorament dels continguts, materials i accions de la campanya informativa i de recollida de propostes.
- Recollida, buidatge, ordenació, filtratge i re codificació de les propostes ciutadanes rebudes al llarg d'aquesta fase (tant a través d'Internet com de les butlletes físiques).
- Elaboració del document definitiu de propostes rebudes: creació d'una fitxa personalitzada i descriptiva per cada proposta, i cada proposta ordenada segons àmbit temàtic i similitud.
- Elaboració d'una base de dades e-mail amb els contactes de totes les persones que van realitzar alguna proposta.

FASE 3: Primer filtratge intern de les propostes rebudes

- Realització d'una sessió de treball amb la Comissió Interdepartamental per tal d'analitzar cadascuna de les propostes i assignar-les als diferents grups de categories.
- Elaboració un document on s'expliquen quines propostes passen a la següent fase i quines no detallant-ne els motius. Aquest document es va penjar al *microsite* del procés abans de la realització del taller participatiu dut a terme posteriorment.

FASE 4: Jornada deliberativa / taller participatiu per prioritzar les propostes

- Sessió de treball amb la Comissió Interdepartamental per organitzar la jornada (metodologia, infraestructura, logística i convocatòria).
- Disseny, difusió i dinamització del taller de participació
- Tasques de coordinació i assessorament general.
- Buidatge i anàlisi dels resultats de la jornada.
- Redacció de l'informe de la jornada (penjat al *microsite* 48h després del taller).

FASE 5: Treball intern per determinar el pressupost de les propostes prioritzades es que han passat el primer filtre de manera deliberativa.

- Treball de la CI per retornar els resultats del taller i assessorar sobre el treball intern a realitzar per part de l'ajuntament, amb l'objectiu de pressupostar i explicar de forma clara, concisa i precisa les propostes que passaran a la fase de votació final, i d'il·lustrar-les.

FASE 6: Votació final i retorn (novembre 2020)

- Campanya de comunicació per donar a conèixer a la ciutadania les eines per votar que posem a la seva disposició, així com el funcionament de les mateixes i el contingut de les propostes finals.
- Planificació, disseny i execució d'una campanya a facebook (pagant anunci) per incentivar el vot electrònic
- Disseny, programació i creació de l'aplicatiu informàtic necessari per votar *online*.
- Creació dels continguts de la butlleta de votació física presencial.
- Actualització dels continguts del *microsite* (explicant la metodologia de la votació)
- Introducció dels vots físics a la plataforma electrònica
- Anàlisi/recompte de la votació.
- Elaboració de l'informe dels resultats de la votació.
- Tasques d'assessorament i coordinació general de la fase de votació.

6.- RECURSOS

Fons Propis 8854.77€
Subvenció Diputació de Girona 3680.83€

7.- COMUNICACIÓ

VEURE PUNTS SUBRATLLATS DE L'APARTAT 5

* Microsite específic del procés: <https://participa.besalu.cat/pressupostos-participatius>

8.- CALENDARI

De març a novembre de 2019.

- ⇒ Cal aclarir que les eleccions municipals del mes de maig de 2019 van obligar a aturar el procés per tal de respectar les indicacions de la Llei Electoral.

9.- PRESUPOST

12.535,60€

10.- AVALUACIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

En línies generals l'Ajuntament de Besalú (malgrat que degut a l'aturada del procés per motiu de les eleccions municipals encara no ha finalitzat) fa una molt bona valoració del procés participatiu. Les dades mostren que els Pressupostos Participatius han generat interès ciutadà. (Més de 110 propostes rebudes, més de 30 participants als tallers dinamitzats, més d'un 15% de participació a les votacions finals de l'edició 2018, la qual cosa fa preveure un percentatge rellevant de votacions).

En tot cas, tot és millorable, i en aquest sentit es podrien plantejar millores com:

- **MÉS PEDAGÒGICS I CLARS:** Deixar encara més clar que es demanen propostes d'inversió, i no d'altres capítols del Pressupost Municipal.
- **MÉS MARGE TEMPORAL ENTRE EDICIONS:** Fora bo, vista l'experiència, deixar més marge de temps entre edicions. Alguns ciutadans han traslladat certa confusió donat que la proposta guanyadora de l'edició 2018 encara no ha estat executada. Per tant, caldria deixar passar una mica més de temps entre edicions. (val a dir, malgrat tot, que al *microsite* de l'edició 2019 s'informava sobre l'estat d'execució de la proposta guanyadora al 2018).
- **MÉS TRANSVERSALS:** Aprendre de les dues primeres edicions i seguir millorant a nivell de treball transversal (tant a l'hora de repassar i validar una per una les propostes ciutadanes, com a l'hora de preparar la informació de les propostes que passen a votació).

